

DECIZIE

13 iulie 2016

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președinte ședinței, judecătorul Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan, Iurie Bejenaru

examinând recursurile declarate de către Societatea cu răspundere limitată „Parșe-Tutun” și avocatul Mariana Kușnir în interesele Iuliei Șevcenco,

în pricina civilă la cererea lui Anatolie Culicov împotriva lui Vladislav Șevcenco, societății cu răspundere limitată „Parșe-Tutun” cu privire la încasarea datoriei,

împotriva încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, prin care a fost respinsă ca fiind inadmisibilă cererea de revizuire depusă de către Iulia Șevcenco,

c o n s t a t ă :

La 09 martie 2015, Anatolie Culicov a depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Vladislav Șevcenco, societății cu răspundere limitată „Parșe-Tutun” cu privire la încasarea datoriei.

În motivarea acțiunii, Anatolie Culicov a indicat că la 14 noiembrie 2013, conform contractului de împrumut nr. 01, dînsul (în calitate de împrumutător), a transmis, iar pîrîtul Vladislav Șevcenco a primit mijloace bănești în sumă de 3 000 000 lei, cu scadență nu mai tîrziu de 14 ianuarie 2014. Susține că totodată, în pct.2 al contractului, părțile au stabilit și o clauza penală, potrivit căreia în caz de nerestituire în termen al împrumutului acordat, împrumutatul va achita împrumutătorului o penalitate în mărime de 0,23 % din valoarea împrumutului pentru fiecare zi de întîrziere.

A menționat reclamantul că, conform pct.4 al contractului de împrumut susmenționat, împrumutul a fost acordat fără gaj, dar cu fidejusiunea SC „Parșe-Tutun” SRL, în persoana directorului general și asociatului Vladislav Șevcenco, care va răspunde solidar cu împrumutatul cu toate bunurile sale, în cazul nerestituirii sumei împrumutului sau în cazul restituirii parțiale, a sumei împrumutului cît și a penalităților, pentru fiecare zi de întîrziere de rambursare a sumei împrumutate. Conform pct.6 din contractul de împrumut nr.01 din 14 noiembrie 2013, împrumutatul confirmă primirea mijloacelor bănești, în valoare de

3 000 000 lei și nu are nici o obiecție față de banii recepționați. După mai multe acțiuni întreprinse de către Anatolie Culicov, la data de 31 martie 2014 pîrîtul Șevcenco Vladislav a rambursat reclamantului suma de 1 000 000 lei, din totalul sumei împrumutate de 3 000 000 lei, conform contractului de împrumut nr. 01 din 14 noiembrie 2014. Astfel, la momentul înaintării prezentei acțiuni, pîrîtul datora reclamantului suma de 2 000 000 lei.

Încercările reclamantului de a soluționa litigiul pe cale extrajudiciară, nu s-au soldat cu succes, fapt ce l-a determinat să se adreseze în judecată cu cererea respectivă.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei din 28 aprilie 2015, a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între Anatolie Culicov și pîrîții Vladislav Șevcenco și SC „Parșe-Tutun” SRL.

La 30 iunie 2015, SC „Parșe-Tutun” SRL s-a adresat instanței de fond cu o cerere prin care a solicitat explicarea încheierii judecătorești din 28 aprilie 2015.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei din 14 august 2015, cererea privind explicarea încheierii a fost respinsă.

La 06 octombrie 2015, Vladislav Șevcenco, din numele său și al societății cu răspundere limitată „Parșe-Tutun”, a înaintat instanței de judecată o cerere prin care a solicitat explicarea încheierii Judecătoriei Orhei din 28 aprilie 2015, emisă în pricina dată, prin care a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între Anatolie Culicov și pîrîții Vladislav Șevcenco și SC „Parșe-Tutun” SRL.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei din 21 octombrie 2015, a fost admisă cererea debitorilor Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun”, fiind explicat conținutul încheierii de confirmare a tranzacției de împăcare.

Împotriva încheierilor din data de 28 aprilie 2015, din 14 august 2015 și din 21 octombrie 2015, la data de 26 octombrie 2015 Vladislav Șevcenco a depus recurs, din numele său și al SRL „Parșe-Tutun”, solicitînd repunerea recursului în termen, casarea încheierilor recurate cu remiterea pricinii spre rejudecare.

La 04 noiembrie 2015, împotriva încheierii instanței de fond din 21 octombrie 2015, au declarat recurs Anatolie Culicov și executorul judecătoresc Vlad Zaporojan, recursurile acestora fiind separate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea recurenților Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun” privind repunerea în termen a recursurilor declarate împotriva încheierilor Judecătoriei Orhei din 28 aprilie 2015 și din 14 august 2015 cu respingerea recursurilor declarate de Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun”, ca fiind depuse cu omiterea nejustificată a termenului de declarare a recursului.

Au fost respinse ca neîntemeiate recursurile declarate de Vladislav Șevcenco, SRL „Parșe-Tutun” și Anatolie Culicov împotriva încheierii Judecătoriei Orhei din 21 octombrie 2015, precum și respins recursul declarat de executorul judecătoresc Vlad Zaporojan împotriva încheierii instanței de fond din 21 octombrie 2015, ca fiind înaintat de o persoană ce nu este în drept să depună recurs.

La 23 martie 2016, Iulia Șevcenco a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Judecătoriei Orhei din 28 aprilie 2015, invocînd, că, prin încheierea respectivă i-a fost încălcat dreptul de proprietate, dînsa nefiind atrasă ca parte în proces. Susține că despre existența încheierii respective a aflat la momentul

recepționării încheierii executorului judecătoresc Vlad Zaporojan din 23 decembrie 2015 privind aplicarea sechestrului pe bunurile imobile care-i aparțin cu drept de proprietate comună în devălmășie cu Vladislav Șevcenco.

Prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 a fost respinsă cererea de revizuire depusă de Iulia Șevcenco ca fiind inadmisibilă.

La 25 mai 2016, SRL „Parșe-Tutun” a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 și a încheierii Judecătoriei Orhei din 28 aprilie 2015 cu remiterea cauzei spre rejudecare.

Recurentul SRL „Parșe-Tutun” în motivarea recursului a indicat că, instanța de apel a respins cererea de revizuire aplicînd eronat prevederile art. 449 lit. b) și c) CPC și anume că instanța de fond a soluționat problema unei persoane neantrenate în proces.

Menționează că instanțele de judecată au dispus în privința drepturilor și obligațiilor unui cerc nedeterminat de persoane, inclusiv și în privința drepturilor și obligațiilor Iuliei Șevcenco, care este titularul dreptului de proprietate a imobilelor cît și a întreprinderii avînd posesiune și folosință asupra bunurilor agentului economic care implicit, implică și dreptul la primirea dividendelor din firmă, SRL „Parșe-Tutun,” ca și celelalte imobile fiind proprietate în devălmășie a foștilor soți, și anume banii care au fost luat cu împrumut de la Culicov Anatolie au fost restituiți de către SRL „Parșe-Tutun”. Astfel, Iuliei Șevcenco prin restituirea împrumutului, cuantumului acestuia nu a fost adjudecat de către părțile în proces fiind încasat de către instanță de la Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe –Tutun” o pagubă morală în mărime de 3 miln lei, fapt care afectează grav drepturile ultimei la un proces echitabil, și anume prin faptul că în calitate de proprietar devălmaș al SRL „Parșe-Tutun” fiind afectate drepturile, acest argument fiind invocat în ședința Curții de Apel.

În același timp, conform materialelor cauzei, la examinarea litigiului, Șevcenco Iulia nu a fost antrenată în calitate de participant la proces, iar prin hotărârile pronunțate de fapt a fost atins dreptul ultimei de proprietate prin aplicarea sechestrului realizarea la licitație a bunurilor, fără a avea dreptul de a dispune de propriul bun, la fel instanțele de judecată urma să examineze pricina sub toate aspectele, urma a ține cont în privința impactului cerințelor reclamantului asupra drepturilor și obligațiilor Iuliei Șevcenco care rezultă din actele eliberate de Camera Înregistrării de Stat și ÎS „Cadastru”, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a constatat încălcarea art. 6 din Convenție în situația când instanțele naționale au examinat cauza, care ar putea afecta drepturile și interesele unui terț, fără a atrage partea respectivă în proces.

Consideră că Iulia Șevcenco în calitate de coproprietar și fostă soție a pîrîtului Vladislav Șevcenco urma a fi atrasă în calitate de intervenient accesoriu în proces întru realizare drepturilor și intereselor care urmau a fi atinse la executarea hotărîrii judecătorești.

La 02 iunie 2016, avocatul Mariana Kușnir în interesele Iuliei Șevcenco a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cerînd admiterea recursului, casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 și a încheierii Judecătoriei Orhei din 28 aprilie 2015 cu remiterea cauzei spre rejudecare.

În motivarea recursului a indicat că, nu este de acord cu încheierea instanței de apel deoarece instanța a interpretat în mod eronat legea și anume prevederile art. 449 lit. c) și lit. b) CPC.

Menționează că prin încheierea Judecătorei Orhei din 28 aprilie 2016 a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între Anatolie Culicov și pîrîții Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun”, potrivit căreia pîrîții au recunoscut acțiunea valoarea căreia este de 6 402 668 lei care urmează a fi achitate solidar de către Anatolie Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun”.

Astfel, prin încheierea Judecătorei Orhei din 28 aprilie 2015 se constată o eventuală încălcare a drepturilor și intereselor sale în calitate de coproprietar al imobilelor care sunt sechestrate supuse evaluării de către executorii judecătorești și executate forțat prin care Iulia Șevcenco în calitate de coproprietar nu-și poate realiza drepturile supuse evaluării și executării hotărîrii judecătorești.

Consideră că instanțele de judecată urmau să constate dacă persoana care nu a fost implicată în proces, este subiect al raportului material litigios. În acest sens a prezentat probe pertinente și concludente, iar instanța urma să constate dacă prin hotărîrea supusă revizuirii, persoanei neimplicate în proces, i-au fost încălcate aceste drepturi.

Prevederile art. 449 lit. b) CPC, vorbește despre circumstanțe (fapte) necunoscute anterior petiționarului, dar întrucît examinarea fondului cauzei prezumă că instanța a constatat și elucidat pe deplin toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea pricinii, este evident că o condiție esențială pentru admiterea revizuirii este că și instanței nu i-au fost și nu au putut fi cunoscute 4 aceste circumstanțe (fapte). Pentru acest motiv de revizuire esențial este ca revizuiantul să probeze că nu a știut anterior pronunțării hotărîrii a cărei revizuire se cere despre aceste circumstanțe sau fapte și că nu a avut posibilitatea de a le cunoaște, în caz contrar ele nu pot servi ca temei de revizuire. Circumstanțele sau faptele prezentate ca temei de revizuire trebuie să influențeze esențial soluția dată inițial de instanță, în sensul că nu orice circumstanțe sau fapte necunoscute anterior pot servi temei de revizuire, ci doar atunci cînd sînt determinante pentru judecarea justă a cauzei, or aceste noi circumstanțe conduc după sine la apariția, modificarea sau încetarea raporturilor juridice dintre părțile în litigiu și deci sunt determinante pentru judecarea justă a cauzei.

Astfel consideră că, instanța de apel prin hotărârile pronunțate în prezenta cauză, a încălcat dreptul Iuliei Șevcenco de acces la tribunal, protejat de art. 6 CEDO, deoarece prin aceste hotărîri a fost soluționată problema drepturilor și intereselor ei, adică a persoanei neantrenate în proces.

În conformitate cu art. 425 CPC, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la pronunțarea ei.

Din materialele dosarului rezultă că, încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 a fost expediată părților la 20 mai 2016, iar la actele pricinii lipsesc probe în confirmarea faptului recepționării de către părți a încheierii contestate, motiv din care instanța de recurs consideră recursurile depuse de părți la 25 mai 2016 și 02 iunie 2016 în termenul prevăzut de lege.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de trei luni într-un complet din 3

judecători, pe baza dosarului și a materialelor anexate la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursurile neîntemeiate și care urmează a fi respinse cu menținerea încheierii contestate din următoarele motive.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

Din materialele pricinii rezultă că prin încheierea Judecătoriei Orhei din 28 aprilie 2015, a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între Culicov Anatolie și pîrîții Șevcenco Vladislav și SC „Parșe-Tutun” SRL.

La 30 iunie 2015, SC „Parșe-Tutun” SRL s-a adresat instanței de fond cu o cerere prin care a solicitat explicarea încheierii judecătorești din 28 aprilie 2015.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei din 14 august 2015, cererea privind explicarea încheierii a fost respinsă.

La 06 octombrie 2015, Șevcenco Vladislav, din numele său și al societății cu răspundere limitată „Parșe-Tutun”, a înaintat instanței de judecată o cerere prin care a solicitat explicarea încheierii Judecătoriei Orhei din 28 aprilie 2015, emisă în pricina dată, prin care a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între Culicov Anatolie și pîrîții Șevcenco Vladislav și SC „Parșe-Tutun” SRL.

Prin încheierea Judecătoriei Orhei din 21 octombrie 2015, a fost admisă cererea debitorilor Șevcenco Vladislav și SRL „Parșe-Tutun”, fiind explicat conținutul încheierii de confirmare a tranzacției de împăcare.

Împotriva încheierilor din 28 aprilie 2015, din 14 august 2015 și din 21 octombrie 2015, la 26 octombrie 2015 a depus recurs Vladislav Șevcenco, din numele său și al SRL „Parșe-Tutun”, solicitînd repunerea recursului în termen, casarea încheierilor recurate cu remiterea pricinii la rejudecare.

Împotriva încheierii instanței de fond din 21 octombrie 2015, la data de 04 noiembrie 2015 au declarat recurs A.Culicov și executorul judecătoresc Zaporojan Vlad, recursurile acestora fiind separate.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 14 ianuarie 2016, a fost respinsă ca neîntemeiată cererea recurenților Vladislav Șevcenco și SRL „Parșe-Tutun” privind repunerea în termen a recursurilor declarate împotriva încheierilor Judecătoriei Orhei din 28 aprilie 2015 și din 14 august 2015 cu respingerea recursurilor declarate de Șevcenco Vladislav și SRL „Parșe-Tutun”, ca fiind depuse cu omiterea nejustificată a termenului de declarare a recursului. Au fost respinse ca neîntemeiate recursurile declarate de Șevcenco Vladislav, SRL „Parșe-Tutun” și Culicov Anatolie împotriva încheierii Judecătoriei Orhei din 21 octombrie 2015, precum și respins recursul declarat de executorul judecătoresc Zaporojan Vlad împotriva încheierii instanței de fond din 21 octombrie 2015, ca fiind înaintat de o persoană ce nu este în drept să depună recurs.

La 23 martie 2016, Șevcenco Iulia a depus cerere de revizuire împotriva încheierii Judecătoriei Orhei din 28 aprilie 2015, invocînd, că, prin încheierea respectivă i-a fost încălcat dreptul de proprietate, dînsa nefiind atrasă ca parte în proces. Susține că despre existența încheierii respective a aflat la momentul recepționării încheierii executorului judecătoresc Vlad Zaporojan din 23 decembrie

2015 privind aplicarea sechestrului pe bunurile imobile care-i aparțin cu drept de proprietate comună în devălmășie cu Șevcenco Vladislav. Drept temei de revizuire a indicat prevederile art. 449 lit. b) și c) CPC.

Astfel, în urma examinării cererii de revizuire, prin încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 a fost respinsă cererea de revizuire depusă de către Iulia Șevcenco ca fiind inadmisibilă.

Judecând recursurile declarate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție a stabilit că încheierea contestată este legală și temeiuri de a fi casată nu sunt.

Articolul 449 Codul de procedură prevede expres temeiurile de declarare a cererii de revizuire.

În conformitate cu art.449 lit. b) și c) și art.451 alin.(1) Codul de procedură civilă, revizuirea se declară în cazul în care au devenit cunoscute unele circumstanțe sau fapte esențiale ale pricinii care nu au fost și nu au putut fi cunoscute revizuientului, dacă acesta dovedește că a întreprins toate măsurile pentru a afla circumstanțele și faptele esențiale în timpul judecării anterioare a pricinii; instanța a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces.

Cererea de revizuire se depune în scris de persoanele menționate la art.447, indicându-se în mod obligatoriu temeiurile consemnate la art.449 și anexându-se probele ce le confirmă.

Recurentul în cadrul examinării cererii de revizuire nu a invocat circumstanțe fundamentale și esențiale, care dacă ar fi fost cunoscute instanței de apel la data pronunțării încheierii din 17 mai 2016 ar fi dus la o altă soluție, fiind expuse doar unele împrejurări formale și eronate care nu îndeplinesc condițiile legale și nu cad sub incidența temeiurilor de revizuire prevăzute de art. 449 CPC.

De asemenea, corect instanța de judecată a stabilit că nu constituie temei de revizuire nici motivul invocat de revizuientă că nu a cunoscut despre existența acestui litigiu și respectiv despre încheierea Judecătoriei Orhei din 28 aprilie 2015 prin care a fost confirmată tranzacția de împăcare între părțile implicate în acest litigiu, deoarece necunoașterea despre existența litigiului nu poate fi apreciată ca o circumstanță sau faptă esențială a pricinii și respectiv nu poate servi temei de revizuire.

La fel, instanța de apel întemeiat a respins argumentele revizuintei-recurente precum că instanța de fond a emis o hotărîre cu privire la drepturile persoanelor care nu au fost implicate în proces. Or, încheierea a cărei revizuire se solicită nu o vizează pe Iulia Șevcenco. Faptul, că Iulia Șevcenco este fosta soție a lui Vladislav Șevcenco și că deține cu ultimul dreptul de proprietate comună în devălmășie asupra mai multor bunuri nu presupune, că, prin încheierea unei tranzacții de împăcare între părțile implicate în acest litigiu, se încalcă dreptul de proprietate al acesteia, deoarece obiectul tranzacției de împăcare, confirmată prin încheierea Judecătoriei Orhei din 28 aprilie 2015, nu constituie careva bunuri imobile, ci mijloace bănești transmise de Culicov Anatolie cu împrumut pîrîtului Șevcenco Vladislav. Faptul, că părțile litigante nu execută benevol condițiile tranzacției asupra cărora au convenit și care a fost confirmată de instanța de judecată, astfel fiind intentată procedura de executare silită în cadrul căreia s-au aplicat măsuri asigurătorii, inclusiv și prin aplicarea sechestrului pe bunurile debitorului, nu poate

servi temei de revizuire a actului judecătoresc, - la caz încheierea Judecătorei Orhei din 28 aprilie 2015, acest act nefiind emis în privința Iuliei Șevcenco.

În circumstanțele expuse, instanța de recurs consideră că instanțele de judecată au creat părților condiții obiective pentru realizarea drepturilor sale procedurale.

Argumentele recurențelor sunt aceleași fapte și circumstanțe invocate pe parcursul examinării pricinii date.

Prin urmare, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră justă concluzia Curții de Apel Chișinău privind respingerea cererii de revizuire ca fiind inadmisibilă, deoarece aceasta nu a întrunit condițiile legale prevăzute de art. 449 lit. b) și c) Codul de procedură civilă și nu a putut servi temei pentru redeschiderea procesului.

Totodată, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că procedura de revizuire prevăzută de art. art. 449-453 Codul de procedură civilă are menirea înlăturării lacunelor și omisiunilor justiției care urmează a fi aplicate într-o manieră compatibilă cu prevederile art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, fiind respectat principiul securității raporturilor juridice, care înseamnă, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, între altele, că o soluție definitivă al oricărui litigiu nu trebuie rediscutată. Excepție de la acest principiu poate fi cazul când reexaminarea este necesară în virtutea circumstanțelor fundamentale și obligatorii (cazul Brumărescu contra României nr. 28342/95; cazul Roșca contra Moldovei nr. 6276/02).

În această ordine de idei, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că admiterea cererilor de revizuire depuse de către SRL „Parșe-Tutun” și avocatul Mariana Kușnir în interesele Iuliei Șevcenco ar însemna încălcarea principiului securității raporturilor juridice și a drepturilor celorlalte părți la un proces echitabil, garantate de art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

În susținerea opiniei enunțate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție invocă și hotărârea Curții Europene pentru Drepturile Omului din 06 decembrie 2005 pe cazul Popov (2) contra Moldovei nr. 19960/04, Pîrnău și alții contra Moldovei din 31 ianuarie 2012.

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere că încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016 este legală, iar argumentele invocate de recurenți sunt neîntemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge ambele recursuri și de a menține încheierea contestată.

În conformitate cu art.427 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se resping recursurile declarate de către Societatea cu răspundere limitată „Parșe-Tutun” și avocatul Mariana Kușnir în interesele Iuliei Șevcenco.

Se menține încheierea Curții de Apel Chișinău din 17 mai 2016, în pricina civilă la cererea lui Anatolie Culicov împotriva lui Vladislav Șevcenco, societății cu răspundere limitată „Parșe-Tutun” cu privire la încasarea datoriei.

Decizia este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele ședinței, judecătorul

Valeriu Doagă

Judecătorii

Sveatoslav Moldovan

Iurie Bejenaru